

FYBA/FYBCom
600-2
1001-12/10/2023

FYBA/FYBCom - FC - (08)

कालावधी : 2 तास 30 मिनिटे

गुण : 75

सूचना :

- 1) सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.
- 2) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.
- 3) आवश्यकता वाटल्यास इंग्रजी प्रश्नपत्रिका पहावी.

प्रश्न 1 अ) रिकाम्या जागी योग्य शब्द लिहा. (कोणतेही आठ)

(CO-1,2 U/R) 08

- 1) आत्मपूर्तीचा सिद्धांत---यांनी मांडला.
(रिकार्डो, मास्लो, स्मिथ, शूपिटर)
- 2) ---म्हणजे मानवी क्रियांमुळे जैविक प्रक्रियांनी पर्यावरणाच्या प्राकृतिक परिस्थितीत निर्माण केलेला बिघाड होय.
(परिसंस्था, वैविध्य, पर्यावरणीय अवनती, सातत्य)
- 3) दाट लोकवस्तीचा भूभाग म्हणजे--- होय.
(शहर, गाव, वस्ती, निवारा)
- 4) भारतीय अर्थव्यवस्थेमध्ये रचनात्मक बदल घडवून आणण्यासाठी---यावर्षी नवीन आर्थिक धोरण जाहीर केले.
(1990, 1991, 1992, 1993)
- 5) तणाव ही अशी स्थिती आहे की, ती आपल्या नेहमीच्या कार्यात व्यत्यय आणते ही व्याख्या कोणी केली.
(जोसेफ, मास्लो, ओरनोल्ड, मॅकग्रीथ)
- 6) इतरांना शारीरिक इजा पोहोचवण्यासाठी केलेला प्रयत्न म्हणजेच.....होय.
(हिसाचार, निंदा, विवाद, आक्रमण)
- 7) भारताची राज्यघटना--रोजी अमलात आली.
(26 जानेवारी 1950, 26 जानेवारी 1951, 26 जानेवारी 1952, 26 जानेवारी 1954)
- 8) 44व्या घटना दुरुस्तीनुसार कलम---अन्वये मिळालेल्या संपत्तीचा अधिकार हा मूलभूत अधिकार रद्द करण्यात आलेला आहे.
(30, 31, 32, 33)
- 9) अन्नसाखळ्यांच्या परस्पर संबंधाने अनुबंधित झालेल्या जाळीस--असे म्हणतात.
(भक्षक, अवनती, ऊर्जा, अन्नजाळी)
- 10) परिसंस्थेतील सर्व हिरव्या वनस्पती ह्या---असतात.
(भक्षक, उत्पादक, रक्षक, संरक्षक)

प्रश्न 1 ब) खालील विधाने चूक की बरोबर आहेत ते सांगा. (कोणतेही सात)

(CO-1,2 U/R) 07

- 1) सार्वजनिक स्वच्छता हे सार्वजनिक आरोग्याचे एक महत्त्वाचे अंग आहे.
- 2) उद्देश पत्रिका ला भारतीय राज्यघटनेचा आत्मा म्हणतात.
- 3) कलम ३४५ नुसार राज्यसरकारांनी राज्यासाठी अधिकृत मानलेली भाषा ही भारतीय राज्यघटनेनुसार राजभाषा मानली जाते.
- 4) परिसंस्थेतील एका सजीवाकडून दुसऱ्या सजीवाकडे अन्न ऊर्जेचे संक्रमण निम्नस्तरापासून ते उच्च स्तरापर्यंत होते याला अन्नसाखळी म्हणतात.
- 5) पहिला प्रमुख भाषिक संघर्ष हा तामिळनाडू मध्ये केवळ हिंदी हीच भारताची राष्ट्रभाषा बनवण्यावरून झाला.
- 6) मानवी हक्क हे जागतिक असून सर्वांसाठी भिन्न असतात.
- 7) भारतीय राज्यघटनेच्या कलम 18 मध्ये या स्वातंत्र्याचा पुनरुच्चार केला आहे.
- 8) भारतीय राज्यघटनेचे शिल्पकार म्हणून डॉ बाबासाहेब आंबेडकर यांची ओळख होते.

- 9) शाश्वत विकास म्हणजे भविष्यातील पिढ्यांच्या स्वतःच्या गरजा पूर्ण करण्याच्या क्षमतेशी तडजोड न करता वर्तमान गरजा पूर्ण करणारा विकास.
10) हरिण, हत्ती, ससे, गायी, म्हशी इत्यादी घटकांना मांसभक्षक किंवा द्वितीय भक्षक म्हणतात.

प्रश्न 2 अ) मूलभूत अधिकार म्हणजे काय त्याचे महत्त्व सविस्तर स्पष्ट करा	(CO-1 R)	15
किंवा		
ब) उद्योगांवरील जागतिकीकरणाचा परिणाम स्पष्ट करा?	(CO-1 U)	
प्रश्न 3 अ) शेतकऱ्यांच्या वाढत्या समस्या स्पष्ट करा?	(CO-1 U)	15
किंवा		
ब) मानवी हक्काचा वैश्विक जाहीरनामा यामधील कोणतेही दहा कलमांची माहिती लिहा?	(CO-1 U)	
प्रश्न 4 अ) पर्यावरणाच्या अवनतीची कारणे स्पष्ट करा?	(CO-1 U)	15
किंवा		
ब) तणाव कमी करण्यासाठी उपाय योजना स्पष्ट करा?	(CO-1 R)	
प्रश्न 5 अ) शहरीकरणाचा पर्यावरणावरणावरील परिणाम स्पष्ट करा?	(CO-1 U)	15
किंवा		
ब) टिपा लिहा (कोणत्याही तीन)		
1. जागतिकीकरणाचा गृह क्षेत्रावर होणारा परिणाम	(CO-1 U)	
2. शहरीकरण आणि स्थलांतर	(CO-1 R)	
3. कृत्रिम अन्न	(CO-1 U)	
4. बदलती जीवनशैली	(CO-1 R)	
5. युवकांमधील गुन्हेगारी	(CO-1 U)	

Duration: 2 Hours 30 Minutes F4BCOM - FC - (14)

Marks: 75

instructions:

- 1) All questions are compulsory.
- 2) Numbers to the right indicate full marks.

Q. 1 A) Write the correct word in the blank. (Any Eight) (CO-1,2 U/R)

08

- 1) The theory of self-fulfillment was propounded by
(Ricardo, Maslow, Smith, Schumpeter)
- 2)---means disturbance of natural conditions of environment caused by biological processes due to human activities.
(ecosystems, diversity, environmental degradation, sustainability)
- 3) Densely populated terrain means--- Yes.
(city, village, settlement, shelter)
- 4) New economic policy announced this year to bring about structural change in the Indian economy.
(1990,1991, 1992, 1993)
- 5) Who defined stress as a condition that interferes with our normal functioning.
(Joseph, Maslow, Arnold, McGrath)
- 6) Attempt to cause bodily harm to others means.....-Yes.
(violence, slander, dispute, attack)
- 7) Constitution of India--came into force on the day.
(26 January 1950, 26 January 1951, 26 January 1952, 26 January 1954)
- 8) As per 44th Amendment Article--Right to property is a fundamental right which has been abolished.
(30, 31, 32, 33)
- 9) Interrelationships of food chains are called webs.
(predators, degradation, energy, food webs)
- 10) All green plants in the ecosystem are---,
(predators, producers, protectors, protectors)

Q.1 B) State whether the following statements are true or false. (any seven)(CO-1,2 U/R)07

1. Public sanitation is an important part of public health
2. The Objective journal is called the soul of the Indian Constitution.
3. According to Article 345, the language considered official for the state by the state governments is considered as the official language under the Constitution of India.
4. The transfer of food energy from one organism to another in an ecosystem from lower to higher levels is called a food chain.
5. The first major linguistic conflict took place in Tamil Nadu over making only Hindi the national language of India.
6. Human rights are universal and different for everyone.
6. This freedom is reiterated in Article 18 of the Constitution of India.
7. Dr. Babasaheb Ambedkar is known as the architect of the Constitution of India.
8. Sustainable development is development that meets the needs of the present without compromising the ability of future generations to meet their own needs.
9. Elements like deer, elephants, rabbits, cows, buffaloes etc. are called carnivores or second carnivores.

Q.2 A) Explain in detail the importance of what is fundamental right? (CO-1 R) 15

Or

B) Explain the impact of globalization on industries? (CO-2 U)

Q.3 A) Explain the growing problems of farmers? (CO-2 U) 15

Or

B) Write any ten articles of Universal Declaration of Human Rights? (CO-1 U)

Q.4 A) Explain the causes of environmental degradation? (CO-1 U) 15

Or

B) Explain the remedial plan to reduce stress? (CO-2 R)

Q.5 A) Explain the impact of urbanization on the environment? (CO-1 U) 15

Or

B) Write Short notes on (Any Three)

- 1) Impact of Globalization on Home Sector (CO-1 U)
- 2) Urbanization and Migration (CO-2 R)
- 3) Artificial food (CO-1 U)
- 4) A changing lifestyle (CO-2 R)
- 5) Youth crime (CO-1 U)